

Datum
2019-11-25
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
FSN-2019-2246

Yttrande

Till
Socialdepartementet

Remiss från Socialdepartementet gällande Digifysiskt vårdval - Tillgänglig primärvård baserat på behov och kontinuitet S2019/04058/FS

Sammanfattning

Funktionsstödsnämnden välkomnar att utredningen sätter digitaliseringen inom hälso- och sjukvården i ett helhetsperspektiv, som en utveckling av den vård som redan ges. Utredningen har fokus på den regionalt finansierade primärvården och funktionsstödsnämnden lämnar synpunkter att beakta i förhållande till den kommunalt finansierade primärvården och dess målgrupper.

Yttrande

Remissvaret utgår i stort från dispositionen i remissens sammanfattning, och lämnar kommentarer till valda delar av utredningens resonemang och förslag.

Funktionsstödsnämnden välkomnar att utredningen sätter digitaliseringen inom hälso- och sjukvården i ett helhetsperspektiv, som en utveckling av den vård som redan ges och inte som en ny, separat vårdform. Vidare instämmer funktionsstödsnämnden i att den nära vården behöver personcentrering, kontinuitet, långsiktighet och transparens. Teambaserad vård och läkarkontinuitet är faktorer som torde gynna en god vård.

Utredningen beskriver behovet av en resurs- och kompetensmässigt starkare primärvård. Med detta avser utredningen enbart den regionalt finansierade (landstingsfinansierade) primärvården, där utredningens fokus ligger. Funktionsstödsnämnden vill i detta sammanhang betona att den kommunalt finansierade primärvården står för 25 procent av landets hälso- och sjukvård. Både ekonomiska resurser och kompetens behöver öka i kommunernas primärvård, för att kommunerna ska kunna vara såväl goda, nära vårdgivare som goda samarbetspartners till den regionalt finansierade primärvården och slutenvården.

Funktionsstödsnämnden instämmer i utredningens konstaterande att olika faktorer i dagens styrning av den regionalt finansierade primärvården kan leda till svårigheter att planera verksamheten och i förlängningen brister i tillgänglighet, arbetsmiljö och patientsäkerhet. Vidare håller funktionsstödsnämnden med om att detaljstyrningen av den regionalt finansierade primärvården kan leda till en ojämlik vård och missgynna människor med behov som inte passar in i angivna mallar. Äldre, sköra människor, människor med funktionsnedsättning och människor med psykisk sjukdom – några av målgrupperna för funktionsstödsnämndens socialtjänst och hälso- och sjukvård – har ofta stora behov av hälso- och sjukvårdsinsatser, samtidigt som de har extra stort behov av att vården är personcentrerad med ett stort mått av kontinuitet, samordning och flexibilitet. Utredningens förslag att stimulera regionerna till valfrihet för patienterna anser funktionsstödsnämnden i grunden är bra. Många människor inom funktionsstödsnämndens målgrupper kan dock ha svårt att fatta beslut. De behöver inte sällan stöd för att kunna ta till sig information och fatta välinformerade beslut kring sin vård. Därför behöver den information som lämnas från regionerna vara enkel och tydlig, så att den lätt kan anpassas utifrån individuella behov av kommunikativt och kognitivt stöd.

Digital teknik kan möjliggöra effektiviserande lösningar, men kan också stänga ute människor. Funktionsstödsnämnden framför att den regionalt finansierade primärvården behöver vara rustad så att tillgängligheten inte riskerar begränsas för människor som har svårt att, eller inte vill, hantera digitala lösningar. Detta gäller allt från diagnos och behandling till enklare ärenden som att boka en tid på vårdcentralen eller förnya ett recept. Det kan finnas starka integritetsskäl till att inte vilja ha hjälp av en anhörig eller en utomstående med sådana saker. Det kan inte antas att alla som av fysiska, psykiska eller kognitiva skäl har svårigheter att hantera digitala tjänster önskar, eller ens har möjlighet att få, stöd av till exempel kommunens socialtjänst. Dessa människor måste ha enkel tillgång till samma vård som den övriga befolkningen, det vill säga en jämlik vård.

Funktionsstödsnämnden förutsätter att utredningens förslag att begränsa utomlänsvård i form av tillfälliga besök inte kommer att begränsa möjligheterna till vård för personer som vistas på en semesterort, har korttidsvistelse på annan ort eller av annat skäl inte befinner sig på hemorten.

Funktionsstödsnämnden betonar att äldre människor med skörhet och multisjuklighet, personer med psykisk sjukdom och personer med funktionsnedsättning kan behöva flera försök innan de hittar en vårdgivare som kan möta deras unika behov. Begränsningar i möjlighet att ändra val av utförare (listning) får inte göra att människor begränsas i möjligheten att hitta en vårdgivare som kan matcha deras behov och som de har förtroende för.

Funktionsstödsnämnden instämmer i förslagen som rör inhyrd personal. Stabilitet och kontinuitet behöver öka för att säkra patientsäkerhet och arbetsmiljö, och kostnaderna för inhyrd personal behöver minska. Ett visst mått av inhyrd personal kommer dock alltid att behövas, bland annat med anledning av den rörliga arbetsmarknaden, och då behövs god kvalitet i upphandlingar och riktlinjer för arbete med inhyrd personal.

Ordförande

.....
Roko Kursar (L)
.....

Nämndsekreterare

.....
Jesper Salö
.....